

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 de coroane.

Pe patru luni 12 eor. — Pe trei luni 6 eor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Serisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Un sir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil., pentru a doua și a treia oară cîte 20 fil.

Pentru inserate mai mari după învoială.

Omoară grija lumiei

Zvonul tainic al firii renăscute, ce pătrunde ca o solie sfântă de biuință în casa Domnului, îmbrăcată în podoaba stâlpărilor învierii; miresmele ramurilor tinere, învăluite în fumul de tămâie, ne coboară mintea prin valurile vremii în vrâsta minunilor. În fața sufletului, cu privirile împânzite în hotarele veșniciei, răsar: lacuri cu ape izbăvitoare de boale chinuitoare, unde cuurgerea întoarsă ale Iordanului, pulberea uscată din ușa templului, odinioară frâmantată în tină, lanurile în floare cu fântâna Samarinei, smochinul ce se uscă sub vorba de blestem dumnezeesc și casa pocăinței smerite și sincere a vameșului din Ierihon.

Lumea era cetyluită în lajurile păcatelor izvadite de îngerii răsvătării; sămână unei păduri «incalcite și ne-pătrunse de iluziuni, confuziuni, falși-tăji», de adorări mincinoase și credințe deșarte, care întunecau întregul camp al vieții.

In lumea aceasta pogoașă din veșnicie fiul omului. Infășarea lui cutremură viața cu împărăția ei de gânduri; zeitățile se sfarmă în pulbere, iadul încercuit de negrătă temere se zvârcoste în neputință, căci porțile lui se clatină în temelii. Graiul celui născut în umilință, în miresmele fânului din ieslea peșterii, pătrunse de dragoste dumnezeiască, aprind și curăță, vindecă și mantue. Orbii văd, surzii aud, celor muți li-se desleagă limba, ologii umblă, cei îndrăciți și lunatici se vindecă, leproșii mai curați decât prunci se fac, femeia ulițelor se pocăiește și omenirea întreagă simțindu-și sufletul în vâlvătaia dorurilor de măntuire, tresare, se desmeteceaște ca dintr'un vis dureros, dintr'un vis de farmece, veselă ca zorii zilei ieșind din noapte.

Si cel ce vindecă și ridică din pulberea năcazurilor cu puterea cu-vântului și mulcomește vîforul întrăritat al mărilor, e asemenea tuturor: umblă din sat în sat, din cetate în cetate aruncând sămânța învierii, luma credinții de izbăvire.

Ieri în umbrele înserării a sosit cu prietenii lui, obosit și plin de praf, în săticelul revărsat sub streșina Ierusalimului, în Vitania. Intră cum era obișnuit în casa din colțul uliței, la blandul Lazar și surorile lui. Dar nimeni ieșă spre întimpinare! doar era mare și cumplită jale în cuprinsul acesta. Maria zărinu-l cea dintâi prin zâbranicul lacrămilor și grăiește îndurerată: Doamne, dacă veneai mai îngrăbă, Lazar prietenul tău, nu se coboră în împărăția mortii nemiloase, căci cuvântul tău fioros de dulce îl măntuia dela moarte.

Dascălul dumnezeiesc, umbrit de jalea și pustiul caselor, uită truda oaselor și cere cu flori de durere în glas să-i arete groapa. Si minune, ajungând la mormânt, — Lazar cel îngropat de 4 zile, — simțește cum vine și se apropie Viața veșnică, izvorul

vieții vii, aude glasul celui fără de început, biruie meșteșugirile de ghiață ale morții și părăsind lăcașul întunericului se închină celui ce a săvârșit minunea. Asemenea să-i închinat și Marta, și Maria, și vecinii, și cunoșcuții toți întâmplăți și martori minunii negrătă.

Să ne închinăm și noi martori prin credință, cu smerenie cucernică celui ce a biruit moartea cu graiurile dragostei!

Dar minunea n'a rămas pironită în săticelul Vitania! Piatra din mormânt a șoptit-o în fiori de taină pământului, pământul florilor visătoare, florile albinelor, iar albinele în zumzetul lor de dragoste au umplut codrii și câmpii, muscelele și izvoarele, întreg văzduhul cu veste minunatului om.

In zorii zilei înfiorate de bucuria împărății, Galileanul suie drumul spre Ierusalim. Supus prorociei, el cel cu scaun de Cheruvimi, săde pe mânzul asinei, simbolul îndelungatei răbdări, iar învățăcei și oamenii din Vitania îl urmează, înfășurați în haina curată a evlaviei și adorării adânci. Si «muntele cel cu umbră deasă», coline cu păraiele guralive plecându-se par că spre închinare, se pătrund de viață nouă; toate florile câmpului și pasările dumbrăvilor prăznuiesc cu miresme și cântări duhul învierii veșnice ce trece imprăștiind putere de fericire. Soarele desbrobodit de noui, scăldat în adâncă și nemărginită mare a cerurilor resfrângă bucuria pământului în mii de raze.

In vremea aceasta Ierusalimul, falnică cetate a Domnului, era zorită pregătindu-se să marele praznic. Ulițele furnicau de oameni grăbiți, iar cei veniți din depărtare se osteneau să și ridice corturi mândre de sărbătoare. Arhiepii și cărturarii, învăluiti în lungi haine de porfir, se purtau prin mulțimile strâns de pe toate olaturile Iudeii și Galileii, măngăindu-și bărbile respirate, bucurosi de cinstea și închinarea ce li se aduce.

Dar ușor în împestrițarea aceasta pripită străbate cu pași de fulger ologul dela lacul Vitezdei, vestind cu inec de bucurie și oboseală în grai, că sosește împăratul Galilei, prorocul care înveță morții. Si întreg Ierusalimul se zgudue până în cele mai tăinuite ale lui adâncuri; căci vesteau de izbăvire propovăduită de minunatul Galilean, covârșește sufletele asemenea unui uriaș și nemărginit vârtej de lumi rupte din voință divină, în fața căruia nu te ajută, omule, nici un lucru din lumea aceasta, decât închinare cucernică și umilință de suflet.

Toți cei din întuneric și din umbra morții se ridică și luând în mâni semnele biruinții: stâlpări de finic și ramuri de copaci străbat în largi și dese valuri porțile Ierusalimului. In fruntea râului de oameni e orbul dela ușa templului cu ochii plini de soarele credinții, iar mutul din săticelul aşezat la poalele Tavorului, cântă, cântă întovărășit de ceata nevinovaților copii: Osana, fiul lui David,

bine ești cuvântat, venind în numele Domnului! Flori și ramuri tinere, haine și valuri scumpe se astern în pulberea drumului, netezind și împobind căile Domnului.

Si Isus trece asemenea unui mare împărat al biruinții eterne. Ființa lui înviorăză și răspândește fericire negrătă. Parecă vezi, cum din privirile lui dumnezeești de blânde se desprind pale, pale de viață nouă, de nădejdi și bucurii divine, se desprind și pătrund ființă multimii setoase de viață veșnică, a multimii dosite de lipsuri și chinuri amare, a multimii desmoștenite de soarte. Si toate durerile, toate suferințele ale acestor incalcăți de blestemul păcatului, părăsind vechile lor sălașuri se furăseză în sufletul Dumnezeului-om; toate lacramile omenirii chinuite, vărsate în scurgerea vremii prin prăpastile morții și ale întunericului se îngămădesc în ființă lui, umezind ca o ploaie binefacătoare, brazdele mănoase ale inimii lui omenești.

In clipitele acestea, la vedere fericirii neprihănite, izvorite din credință și nădejdi calde, răsare în brațe inimii lui asemenea crinului de câmp, marea și dumnezeeasca hotărârea de a răscumpăra durerile omenirii, sufletele perdute în pustia păcatelor, fie și cu prețul celor mai cumplite și fioroase chinuri, fie chiar și prin moartea cea mai rușinoasă, prin moartea pe cruce.

Dar unde sunt cărturarii și arhiepii; unde-s conducătorii norodului ferecat în voință? O, cărturari și arhiepii, farisei și bătrâni împietriți la inimă, pentru ce nu sunteți în stare să vă bucurați de biruința binelui și a dragostei, pentru ce cugetați cele deșarte și urând blâstămați săracii și prunci cei nevinovați, cari cu ramurile izbăvirii în mâni laudă pe cel ce vine în numele Domnului?

Dar dumnezescul fiu al Mariei vă cunoaște patima sufletului, vă oblită frica, care vă naște imboldul răutăcios de a chinu și îngenunchia pe cei săraci și neputințiosi! Vi-i teamă că o să fiți despoiați de cinstea și măririle lumii, că nu veți mai primi închinarea poporului și că mâne nu veți mai sedea prin sinagogi în scaunele cele mai înalte! Da, Fiul omului știe unde sunteți și ce vă frâmântă mintea în ceasurile acestea. El vine la voi în falnicul Sion. Aici vă află; dar nu la închinare, în rugăciuni de adorare ori pocăință, ci ascunși pe sub păreți, prin unghere, țesând planuri urei și ale răzbunării, ori făcând targuri necinstite, vorbind cele deșarte ale lumii.

Prăpastia sufletească, între acești pui de năpârcă și multimea înfiorată de nădejdile măntuirii, e prea mare. Indelunga răbdare părăsește pe blandul Isus și cu biciu de foc scoate pe acești targoveți ai celor sfinte, muștrându-i: «Casa Tatălui meu nu-i peșteră de tâlhari, ci casă de smerită închinare». Puterea această de a înfrunta și umili în fața norodului pe

cărturarii mincinoși și pe îngâmfații farisei, de a desființa fără milă răutatea și minciuna, i-o crește și întărește freamățul cântărilor de biruință ce pătrunde în casa Domnului din străzile îmbrăcate în podoaba praznicului. Răzbunarea cumplită a celor puternici nu-l înflorează, doar e conștiu că chemarea lui e asemenea grăuntului de grâu, care ajuns în glie mănoasă nu va aduce nici un rod, dacă nu va muri.

Dar să ne întoarcem simțirile din vrâsta minunilor, căci viață ne strigă cu mii de glasuri și lumea ne ispitesc cu multimea arătărilor. Cercetându-te mai cu stăruință, fratele meu de trudă, vei află că și tu ești o lume cu infășări deosebite, cu cetate mai veșnică decât Ierusalimul și cu templu asemenea mărețului Sion. Cetatea ta veșnică e sufletul tău, iar conștiința ta și Sionul înalt și falnic.

Oare nu simțiști, mărginit la lumea ta făsată din multă umbră și puțină lumină, puterea minunilor săvârșite de duhul vieții veșnice, de Mântuitorul, care și astăzi trăiește printre noi în ipostasul luminos al idealului? De sigur l-ai simțit în viață ta sufletească fără a luă seamă la poveștele lui, fără a-i urmă cu credință îndemnurile; l-ai simțit în ceasurile grele ale năcazului, când plângând te vedea în gura prăpastiei, în taina rugăciunii fierbinți, ori în biserică sub puterea graiurilor divine; l-ai simțit curățindu-ți simțirile leproase, vindecându-ți lunaticile dorințe, ridicându-ți din patul chinului voință oloagă, l-ai simțit înviindu-ți nădejdile îngropate.

Tămăduitorul acesta divin, idealul, privește neconținut în lumea ta încalcită în iluziuni, falșiță și credințe deșarte, și tu fratele meu, nu te-ai cugetat nici când să-l primești cu semnele învierii în cetatea ta veșnică și în templul tău, de care ești atât de mândru! Intrarea lui în sufletul tău va fi atât de sămuțoare cu a Mântuitorului lumii în Ierusalimul Iehovei. Iți va zgudui întreaga ta ființă, va fi însă și cea mai înălțătoare biruință în viață ta! Căci toate gândurile, toate dorurile, visurile și nădejdile din întuneric, întreaga moștenire pentru neprihâna căreia au luptat și ni-au murit moșii și părinții, uitată în umbra morții se va ridică, va ieși la porțile sufletului să se închine cu evlavie celui trimis de Tatăl, prănuindu-i drumul de biruință. Indemnurile vieții desrobite din tainițile neștiinței, ale inconștientului i vor șopti să intre în conștiință, unde va află cu durere că tu — omule — ai prefacut templul în pesteră de tâlhari. Doar aici sunt cuibările invidia și ură, răzbunarea și pofta rea, îndoiala și desnădejdea, ocrotite și oblăduite de frică, mama lor. Si idealul, veșnic și sfânt, asemenea obârșiei din care coboară, amintindu-și de întâmplările din Sionul Ierusalimului, va gonii fiarele acestea ce-ți împresoară viață, mustrându-te: «Pentru te lași stă-

până și chinuit de frică? Pentru ce te turburi ca apele mării învăluite de visor? Pentru iscodesti curse de pierzare și osândă vrăjmașă asupra fratelui tău? De ce te înfiorezi în fiecare clipită, ce primejdie nespusă, ce rău mare te amenință cu ziua de mâne, de tremuri ca firicelul de iarbă în bătaia vântului? Iți temi cinstea și mărirea, avuția și plăcerile lumii, nu ești mulțumit cu zestrea hărăzită de Dumnezeu prin rosturile firii ori te însăpmântă spectrul morții? Fie chiar și moartea! Nu simțești tu legătura cea tainică cu izvorul vieții vesnice, cu Ziditorul lumii? Nu-ți cunoști oare chemarea de fiu al Tatălui ceresc și nu înțelegi porunca cea sfântă de a lucra și viețui în chip vrednic de fiu iubitor și ascultător al Tatălui său?

Omoară grija lumii, ucide frica și toate isvodirile ei diavolești! Ajuta-mi să înstăpânam în lumea ta și în lumea tuturor, împărăția binelui, împărăția dragostei curate cu toate bunurile ei, împărăția credinții drepte și adânci ca marea! Dragostea și credința sinceră îți vor sfînti ființa, îți vor lumina și neteză căile, te vor ajuta să-ți cunoști chemarea, îți vor oțeli voința de a înfăptui această chemare, îți vor întări îndemnurile sufletului de a urca orce golgota în această lume, povătuindu-te să lași valurile mugitoare ale vietii, ale vremii să te împresoare, să te învăluie, căci ele nu te vor înghiți, ci te vor înălță în azurul veșnicie, la Dumnezeu! ^{1. *)}

Autograful Domnitorului

Maiestatea Sa Regele Carol a dat următorul prea înalt autograf:

Iubite Wekerle!

In legătură cu deslegarea chestiunilor financiare și economice, de importanță socială, ce nu sufer amânare, cade în sarcina noastră marea problemă de-a apăra interesele dezvoltării statului național ungar.

In gravele împrejurări de astăzi, pentru atingerea acestor mari scopuri este de trebuință neapărată, ca naționa să-și destăsoare întreaga putere; de aceea în interesul unei lucrări productive, doresc ca largirea dreptului electoral, care agită neîncetat cercurile politice și sociale, să se realizeze pe temeiul înțelegerii reciproce că mai curând, aşa cum am indicat în autograful Meu din 23 April 1917.

Doresc să asigur în mod inviolabil înrăurirea legală a guvernului ungar asupra afacerilor comune; via Mea dorință este, să se îndeplinească programul, statorit de guvernul Meu de până acum, și aprobat de Mine.

Dacă aceasta, spre părerea Mea de rău și împotriva așteptării Mele, nu s-ar putea ajunge prin înțelegere reciprocă, cu toate că aș vrea să inconjur alegerile în timpul răsboiului, totuși Te autorizez pe Dta și guvernul Meu, ca în interesul asigurării chestiunii dreptului electoral și a programului guvernului, să puteți face alegeri nouă.

Pe baza aceasta Te numesc de nou de ministru președinte ungar al Meu, adeca Te întăresc în postul acesta purtat și până acum, și aștept să-Mifici propunerile cu raport la noua formare a guvernului.

Baden, 5 Mai 1918.

Carol m. p.

Wekerle m. p.

Noul ministeriu

Membri în noul guvern ungăr sunt numiți următorii:

Ministrul președinte și la interne: Alexandru Wekerle; la finanțe: Al. Popovits; de honvezi: baronul Al. Szurmay; de agricultură: contele Béla Serényi; de comerț: Iosif Szterényi; ministru pe lângă persoana Maiestății Sale: contele Aladár Zichy; ministru croat: Unkelhäuser; ministru de justiție: Gusztáv Töry; ministru de culte și instrucțiune publică: contele Ioan Zichy; ministru fără portofoliu: contele Stefan Bethlen.

In cercuri politice din Budapesta se svonește, că contele Albert Apponyi se retrage pentru câțiva timp din viața politică și își depune mandatul.

Noul cabinet se va prezenta camerei în ședință convocată pentru ziua de Sâmbătă în 10 Mai n.

Pace cu România

Marți, în 7 Mai n. 1918, la ora 12 la ameazi, s'a semnat în palatul dela Cotroceni tratatul de pace cu România.

In urma unor greutăți tehnice, — între altele, traducerea în cinci limbi, — tratatul de pace nu se dă publicitatii îndată după semnarea sa, ci abea în săptămâna viitoare, după întoarcerea baronului Burian la Viena.

Biroul de corespondență ungar anunță, că încheerea păcii dela Cotroceni a produs satisfacție în toată România. Baronul Burian, însotit de membrii delegației austro-ungare, a plecat în aceeași zi, după ameazi la 2 ore, spre Viena. Ultima conferință, între încredințări puterilor centrale și delegații români, s'a ținut Luni după ameazi; seara au fost cu toții oaspeții lui Mackensen.

Din Ucraina. In mod oficial se anunță din Berlin, că în timpul din urmă se pornește în Ucraina o puternică agitație antigermană, la care au participat și membrii guvernului. Bărbații politici ai Ucrainei, în frunte cu ținușii guvernului, ceruseră cum se știe, dela puterile centrale să trimite trupe în țara aceasta, în scop de a restaura ordinea și liniștea publică. Guvernul ucrainean n'a sprijinit însă d'ajuns năzuințele trupelor noastre în această direcție, și n'a luat dispoziții să asigure executarea sămănătului de primăvară și a transportului bucatelor, conform contractului încheiat. Învindu-se și unele semne de anarhie, generalul german Eichhorn s'a simțit îndemnat la luna măsuri în interesul siguranței Chievului și a instituției judecătoriei militare, care să facă cercetarea necesară.

La vestea aceasta au sosit la Chiev deputații fărăni, cari au destituit guvernul ucrainean de sub conducerea lui Holobovici, împreună cu rada, și au format nou guvern. Membrii de acum ai guvernului ucrainean au declarat, că stau pe baza păcii încheiate la Brest-Litovsc. Șeful guvernului este Vasilenco. Cabinetul său se numește ministerul muncii și se consideră ca ministerul de transiție până la convocarea parlamentului. Problema sa principală este renașterea națională a Ucrainei și reforma agrară. Guvernul face pregătiri pentru alegeri. Personalitatea cea mai remarcabilă a cabinetului Vasilenco este ministrul de finanțe Semet.

Reichsratul prorogat. Maiestatea Sa Monarhul a împărtinicit pe ministrul președinte să amâne sedințele parlamentului austriac și să facă tratative noi pentru a face cu puțință reluarea activității sale cu rezultate mai bune, decât până acum.

Pe temeiul hotărârii monarhului, prim-ministrul Seidler, care în timpul din urmă nu mai era sprijinit de nici un partid, afară de o parte din germani, a trimis celor două camere ale Reichsratului și adresă, unde li se aduce la cunoștință prorogarea, începând cu ziua de 4 Mai 1918.

Guvernul austriac voiește ca până la nouă întrunire a parlamentului, — adeca până pe la mijlocul lui lunie, — să se ocupe de probleme economice, cu deosebire de problema alimentării publice.

Prezidenții partidelor din parlamentul austriac s-au întrunit în 3 l. c. în conferință, la care a participat și prim-ministrul Seidler, dar n'au participat reprezentanții partidelor cehe și sudslave.

Cu acest prilej ministrul președinte austriac a declarat, că reviziunea constituției în Austria n'o consideră ca una, care s'ar mai putea amâna. Nu este imposibil, zice oratorul, ca odată să-și ieșă ființă statul sudslav, firește sub sceptrul Maiestății Sale și ca parte întregitoare a imperiului habsburgic.

Chestiunea viitorului stat sudslav, atinge, de sine înțeles, foarte de aproape și Ungaria, fiind vorbă de înlocuirea dualismului prin trialism.

Reforma electorală în Prusia.

Caniera prusiană a luat poziție, la a doua citire, împotriva reformei electorale. Propunerea social-democraților, asupra dreptului de alegere egal și universal, s'a respins cu 235 contra 183 voturi; propunerea comisiunii, cu privire la dreptul de alegere al pluralității, s'a primit cu 232 contra 183 voturi.

Soartea proiectului de reformă electorală în Prusia, atâtăcum acum dela a treia citire, care însă va urmă aabea după Rusaliu. Până atunci se va găsi, poate, un compromis între partide și guvern.

Stirile răsboiului

La frontul vestic, atacurile franceze împotriva localităților Kemmel și Bailleul n'au reușit.

La cel sudvestic se urmează vie activitate răsboinică.

In Paris și Washington se așteaptă, ca înțelegerea, după ofensiva din Italia, să primească nou ofert de pace.

Luna lui Mai, ca de obicei, promite a fi bogată în evenimente pe diferitele fronturi.

In Finlanda germanii au secerat briuință hotărâtoare asupra gardei roșii. Generalul von der Goltz — nepotul răposatului Goltz pașa — conduce operațiile în Finlanda. Prin mișcări repezi a izbutit să atace de toate părțile dușmanul, să-l bată și să-i facă 20 mii de prizonieri. Opera de liberare a Finlandei este terminată. În țară s'a pornit acum un curent monarchic.

In Ucraina prin ocuparea Sevastopolului, trupele germane își asigură poziția în Crimeea. Sevastopolul, cel mai mare port de răsboi al Rusiei pe Marea neagră, — care fusese luat cu asalt de armata anglo-franceză abea după un an de asediul, extrem de înverșunat, la 1855, — germanii l-au cuprins acum, la 1918, fără luptă.

Pauza intrată pe frontul dela vest se crede că este liniștea înaintea furtunei, și astfel lovitura hotărâtoare nu mai poate fi departe.

Administrația militară și cultura română

O vorbire cu miez. — Spoială de cultură. — Ce va să zică unirea. — Ce e bun și ce e prieinic.

Cu prilejul redeschiderii cursurilor la universitatea din București, dl Virgil Arion, girantul ministerului de culte și instrucțiune publică, a dat citire următoarei declarații în limba germană:

«In palatul universității din București își deschid astăzi cursurile, în înțelegere cu autoritățile militare, facultățile de teologie, de literă, filosofie și știință.

«Exprimă pentru acestea cele mai multă autoritățiilor militare. Cu prilejul acesta să simt obligat să declar solemn, în fața acestor adunări, că de aproape un an de zile, de când gizez afacerile ministerului de culte, administrația militară n'a refuzat nici una din cererile noastre, care era de folos instrucțiunii publice române.

«Administrația militară a purtat totdeauna cea mai mare grijă culturii române.

«Ca român exprim aici, pentru acestea viile mele mulțumiri. —

Dl Arion continuă apoi discursul în limba română:

Domnule!

Deschidem astăzi în mijlocul răsboiului, care durează încă, facultatea de teologie, facultatea de științe și facultatea de literă ale universității din București.

Le deschidem în momente de grele încercări pentru noi, cu gândul și cu nădejdea că se vor deștepta printre inselene energiile necesare, să mantuească țara din adâncul în care a căzut.

Mai mult decât ori când, vedem azi unde ne-a adus prefăcuta cultură, cu care

atâția ani noi înține ne-am amăgit. Expusă la atâțea lovituri, călcate veșnic de atâțea popoare dușmane, România nu s'a putut statornic într-o cultură a ei, care să-i libereze sufletul și să-i dea o personalitate hotărâtă.

Oameni cultivăți a avut mulți România, și în toate vremurile: acum în urmă, un Kogălniceanu, un Hajdeu, un Eminescu, un Caragiale, și căți alții. Dar, în jurul acestor uriași, nimeni: — o mulțime fără relief, fără rezistență, fără caracter.

Români au fost de toate, după vremuri. S'au rugat în biserică, — altădată, în vechea limbă slavonă, — și și-au scris într-o limbă necunoscută de popor, hrisoavele vechi. Au vorbit grecește cu fanarioi, franțuzește cu rușii pe vremea protectoratului; ear dela 1848 încoace, chiar între ei, mai mult franțuzește, engleză, nemțește, decât românește.

Orice cultură străină s'a imprimat aci usor, ca într-o ceară moale.

Fiind de toate, români n'au fost nimic. O imitație servilă a stăpânit totul: un fel de neputință de a fi și de a rămânea români.

De aici o trebuință ciudată de a trăi și chiar a murit pentru idealuri, care nu erau ale noastre. De aici falșificarea adâncă a vieții noastre de stat, copiată cu desăvârsire din străinătate. Nici un respect pentru cele strămoșești, nici o solidaritate cu trecutul, nici un gând și nici o acțiune pentru repunerea țării în drepturile ei istorice. O stare de spirit, care facea posibilă o tiranie Josnică și ascunsă, care a corupt totul și a aruncat țara într-un răsboi, ale cărei jertfe s'au dovedit inutile, și în care s'au stins atâțea minunate energii.

In intunericul care ne cuprinde, o rază de lumină pare că vine din spate Basarabia. Printre un vot al «Sfatului Țării» Basarabia a proclamat unirea cu România.

Dar ce amărciune te cuprinde, când te gândești la împrejurările în care se produc faptul acesta!

A trebuit ca politica României să nu reușească; a trebuit ca aliațul său puternic, aliațul în care România își pușește toată increderea, să se prăbușească; — a trebuit ca el să ne tradeze; a trebuit ca Rusia să se disolve, pentru ca Basarabia liberată prințo revoluțione internă a Rusiei, pe care noi nu am voit-o, să poată întinde mâna României înfrânte.

Ce era totuși Basarabia pentru noi? Era dreptul nostru istoric cel mai sfânt. Era România de două ori umilită și de două ori sfâșiată pe nedrept: la 1812 și la 1878.

Era cea mai glorioasă legătură a noastră cu trecutul. Era Ștefan cel mare, Domnul Moldovei, scriind la 1478, Martie în 8, Dogelui Venetiei, ca să-i ceară ajutorul contra împăratiei turcești, care ataca Chiilia și Cetatea Albă:

«Deci, ca la domni creștini și cunoșcuți creștini, aleg la înălțimea Ta, cersind ajutorul vostru ca creștin ce sănt, pentru păstrarea acestei țări a mele, de priință Creștinății. Si făgăduesc că orce dar și ajutor îmi veți fi dat, îl voi răsplăti pe multe căi, când îmi veți porunci și veți avea nevoie, și împotriva necredincioșilor, și unde va fi poruncă, fără zăbavă. Afară de asta, înălțimea Ta va face un lucru vrednic de laudă, ajutând un Domn creștin.

«Ceea ce acumă cer, e aceasta. Căci sănt sigur că turcul eară va veni împotriva mea în vara aceasta, pentru cele două locuri ale mele: Chiilia și Cetatea Albă, care i sănt foarte cu supărare.

«Deci în aceasta vreau să fiu ajutat astăzi, căci vremea nu ne îngăduie a lăua alte măsuri mai înținse. Si înălțimea Ta te poți gândi la aceste două locuri, că aceste două locuri sănt totă Moldova, și Moldova cu aceste 2 locuri un zid pentru țara ungurească și țara leșească.

«Afară de aceasta eu zic și mai mult, că de se vor păstra aceste cetăți, turci vor putea pierde și Cafa și Crimul, și va fi ușor lucru. Dar chipul cum s'ar face nu-l spun, ca să nu mă întind mai mult la scris; dar când vei porunci, o să-l spun».

Așa scria Ștefan cel Mare acum aproape cinci sute de ani, și aceasta era valoarea Basarabiei: Cine avea sudul Basarabiei, stăpânea Moldova totă, stăpânea țărilor române. Români totuși și-au întors gândul dela dansă. Dar Basarabia a venit ea, la România. Ea ni-a adus putere și a întărit în noi nădejdea în viitor.

Să nu credem însă, domnilor, că țara e scăpată. România e greu lovită.

din nevoie ei. Dar ce poți contra soartei? Poți să luptă cu ea și să o înfrângi.

Se pot face minuni! Numai prostii și îngâmbați cred că nu se fac minuni. Numai mișcii cred că nu este dreptate și nu este Dumnezeu.

Este dreptate, și *este* Dumnezeu! Dar trebuie să vrei dreptatea și să crezi în Dumnezeu.

Nu e o minune Polonia, care după veacuri se ridică din mormânt? Nu e o minune Basarabia, care părăsită de noi, socotită ca moartă, Basarabia al cărei prohod s'au găsit români să-l cânte, Basarabia sculându-se din morți și dând ea putere, și redând ea viață României lovite în inimă?

Să cădem la pământ și să ne rugăm. Nu e rușine să ne rugăm noi, oameni ai științei și discipoli ai filozofiei. Dumnezeului dreptății ne rugăm. Lumea nu poate fără dreptate. E ora noastră acuma. E vremea curajului nostru, a credinței noastre, a jertfei noastre.

Sufletul țării s'a rătăcit în închipuire ce nu s'a putut realiza; el e zdruncinat din temele; Impins de vânturi străine a alunecat îci și colo.

Să prindem în mâinile noastre sufletul țării; — gândirea ei, care se clatină ca o lumină rătăcitoare în noapte, să o urmărim cu grijă, să o fixăm o clipă.

O să treacă multă vreme, până să luminăm gândul astăzi, să-l potolim, să-l fixăm definitiv.

Dar atunci, când liberați de orice influență străină, gândul țării se va statornici numai în ce e românsesc, numai în ce e bun și prietic pentru România, atunci se va fi creat o cultură românească, o personalitate românească, — atunci se va fi asigurat poporului român o viață românească în viitor.

Contribuiri pentru orfelinat

Intru eternizarea amintirii neuitării noastre *Septimia Teculescu*, în schimb de cunună pe sacerdotal ei, dăruim pentru Orfelinatul din Sibiu următoarele sume:

Cor.

1. Cornelia Cirlea	10
2. Victoria T. Morariu	10
3. Rozalia T. Lobonțiu	20
4. Antoniu Pop	10
5. V. Hațegan	10
6. Cornelia Hațegan	10
7. Maria Frâncu	10
8. Veta Frâncu	10
9. Dr. Rubin Patișa	20
10. Ecaterina Gritta	10
11. V. Barbul	5
12. Mariana Vlad	20
13. Elena Dr. Muntean	20
14. Ana Totoian	20
15. Elena Pușcaș	10
16. N. Nestor	10
17. Alexandra Costea	10
18. Văd. A. Lazar	10
19. Cornelia Decan	5
20. Emilia Brassay	10
21. Neti Magda	10
22. Virginia Roman	10
23. Silvia A. Stoica	20
24. Silvia Cirlea	5
25. Emilia Török	10
26. Oblt. Cornel Cosma	20
27. Elvira Roșca	5
28. Petru Paul	10
Total Cor. 330	

Alba-Julia, în April 1918.

Silvia A. Stoica.

Presă cumpărată

Zlarele și interesele neamului. — Arhivele rusești secrete. — Sumele trimise. — Ziare mituite.

Se știe prea bine, că presa coruptă bucureșteană a contribuit în mare parte la intrarea în răsboi a României, cu toate că interesele mari ale neamului românesc cereau, ca țara să rămâne pe pace.

Stăpânirea democratică a Rusiei de astăzi a pus mâna pe arhivele secrete ale guvernului țarist și a dat la o parte vălu, ce acoperă legăturile tainice între presa din România și Intre banul din Rusia.

S'au găsit acte doveditoare, că rublele curgeau în mod sistematic la cassa foilor bucureșteni, și că în adevăr presa aceasta degenerată și-a prostit massa cititorilor, să ceară mereu «intrarea în acțiune», reducând la tacere capetele luminate, care prevedea catastrofa țării.

Arhiva secretă dela Petersburg conține telegerame, trimise ministerului de externe rusești din partea lui *Poklevski*, reprezentantul Rusiei la București, și răspun-

surile date, în care se pomenesc sumele trimise pe seama foilor din capitala română.

Agentul de căpetenie al mituirilor era *Take Ionescu*.

Intr'una din telegramele sale, Poklevski cere guvernului din Petersburg să plătească *Universul* o subvenție de 350 de mii ruble pe șapte ani. Dela Petersburg a venit în curând răspunsul, prin care se aproba licitația sumei.

Mai târziu Poklevski a mijlocit să se plătească o sută de mii de ruble pentru ziarul lui *Take Ionescu, Roumanie*, ce se tipărea în limba franceză.

O altă telegramă vorbește despre un credit de o sută de mii de ruble, acordat ziarelor din București: *Adevărul, Universul, Dimineața și Naționalul*.

Între documentele secrete rusești s'a mai dat de urmă actelor, în care se vorbește despre sumele acordate ziarelor italiene, elvețiene, olandeze, spaniole, persiane și americane.

Acte speciale înșiră sumele raportorilor, cari au incasat sume considerabile dela guvernul Rusiei.

Stirile zilei

Invierea Domnului. Ziua luminată a Invierii s'a serbat cu deosebită solemnitate în catedrala noastră. Atât la inviere, cât și la sfânta liturgie a pontificat Excelența Sa, Înal Preasfințitul Domn arhiepiscop și Mitropolit *Vasilie*, asistat de: I. P. C. Sa Dr. Eusebiu R. Roșca arhimandrit, asesorii consistoriali Nicolae Ivan și Lazar Triteanu, protopresbiterul Dr. Ioan Stroia, presbiterul Dr. Vasile Stan și diaconii Dr. Oct. Costea, Dr. Gh. Comșa și Dumitru Dragomir. In cursul sfintei liturgii diaconul Dumitru Dragomir a fost hirotonit întru presbitez pentru parohia Certege din tracul împenii. Cântările le-a executat, preciz ca totdeauna, corul elevilor din secțiunea teologică sub conducerea profesorului T. Popovici. Luni, în ziua a doua a sfintelor Paști, sfânta liturgie a fost săvârșită de protopresbiterul Dr. Ioan Stroia, asistat de presbiterii Dr. Vasile Stan și Dumitru Dragomir și de diaconul Dr. Gh. Comșa.

In cursul sfintei liturgii a predat diaconul Dr. Oct. Costea.

Anunț. Comitetul central electoral al orașului Sibiu aduce la cunoștință, că *listele provizorii ale alegătorilor de deputați dietali*, din cele două cercuri electorale ale orașului pentru anul 1919, împreună lista celor ștersi, se expun spre vedere publică la magistrat, începând din 16 Mai până inclusiv 14 Iunie 1918. Reclamații se pot face din 16 Mai până în 30 Mai. Asupra reclamațiilor se pot înainta observări din 16 Mai până în 14 Iunie 1918.

Pentru văduvele și orfanii învățătorilor căzuți în răsboi. Dela dl *Dr. Pataki János*, inspector regesc de școale din comitatul nostru, primim următoarele: Învățătorimea comitatului *Szeben* participă, fără deosebire de caracter, cu zel vrednic de urmat, la colectă în favoarea *fondului regnicolar al văduvelor și orfanilor după învățătorii căzuți în răsboi*. Ca rezultat al colectei din acest cerc, în timp scurt de o lună și jumătate, s'a trimis la ministerul de culte și instrucțione publică, pe calea redacționii ziarului *Néptanítók Lapja*, suma de aproape 5000 (cinci mii) de corone. Colectă se urmează și este speranță, că acțiunea se va încheia cu rezultat demn de memoria fraților căzuți. — Cu toată stima: *Dr. Frâncu*.

Tren pentru băile dela Ocna. În 15 Mai a. c. se va pune în circulație un tren pentru băile dela Ocna Sibiului. Trenul pleacă din Sibiu la ora 2 după ameazi și se întoarce la orele 7 seara.

Distinctie. Locotenentul t. r. *Ioan Raduțian* dela regimentul de artillerie campestră nr. 35 este distins cu Crucea de aur pentru merite și cu coroană pe banda medaliei de vitejie.

Redeschiderea universității din Cernăuț. Ministrul de culte și instrucțione publică al Austriei a ordonat, reînceperea cursurilor la universitatea din Cernăuț cu 1 Octombrie 1918. Facultatea juridică și a științelor de stat se redeschide deja în 13 Mai a. c. cu semestrul de vară. Inscri-

erile se fac în Cernăuț la universitate, și în Viena, Strada Spitalului Nr. 31. II. 10.

† *Ioan I. Popa*, fiul fiecărui preot *Ioan Popa* din Săliște, a fost înmormântat Vineri în 13/26 Aprilie a. c. la Săliște. Chemat la arme fericitul, după multe suferințe, moare în etate de 34 ani în spitalul din Salonta mare, de unde a fost transportat în satul său natal. La actul funerar a servit părintele protopop Dr. *Ioan Lupaș* cu cei 3 preoți locali. Panegiricul rostit de părintele protopop a stors lacrimi din ochii celor prezenți. Reposatul a testat biserică din Săliște suma de 500 coroane. Pe reposatul îl deplâng mama sa văd. Stana, frații Dumitru, preot în Comlăuș (com. Arad), Nicolae sergent pe front, Constantin notar, surorile Marina O. Popa, Mărioara mărt. Lucuța și Constanța, precum și numeroase rudeni. Odihnească cu dreptii!

Coroane eterne. Nemângăiatele nepoate *Letitia și Eli Hodoș*, din Islanda Mare, în loc de cunună peritoare pe sicriul iubitei lor mătușe *Aneta Stoica de Viș*, au binevoită dărui 30 cor. la «Fondul Victor și Eugenia Tordășanu» pentru înzestrarea fetelor sărace. Pentru prinos, implorând odihnă lină celei mutate dela noi și măngăiere celor întrăși, exprimă sincere mulțumite: *Vic. Tordășanu*, președintul Reuniunii meseriașilor sibieni.

† *Nicolae Cothiș*, proprietar, primar comunal în Certege, membru în direcția institutului «Doina», membru pe viață al «Asociației», membru în congregația comitatensă scl., după un morb indelungat, a început din viață Miercuri în 11/24 Aprilie 1918, la orele 5 p. m. în al 53-lea an al etății, în al 30-lea an al fericei sale căsătorii și în al 21-lea an ca primar. Rămășile pământești ale defuncțului s-au așezat spre vecinătatea odihnă Sâmbătă în 14/27 Aprilie, la orele 10 a. m. în cimitirul familiar din Certege. Odihnească în pace!

Contribuiri pentru sanator. În scopul clădirii sanatorului pentru tuberculoși au mai dărui în răstimpul dela 12 până în 25 Aprilie a. c. următorii: Herman Schönwetter, maior, 10 cor.; Dr. Ernst Heinrich, 10 cor.; Banca austro-ungară, 200 cor.; Ida Gottreich 5 cor.; Lotti Baumann 10 cor.; Primăria comunală din Sebeșul de Jos, 12 cor.; Firma Carol Jickeli, 100 cor.; Enric Schwarz, 10 cor.; 1% contribuiri benevolă 87. cor. 86 fil. Pentru aceste daruri direcția exprimă mulțumită. Contribuiri se pot face și mai departe la cassa de asigurare a muncitorilor din cercul sibian, Piața Zeughof 5 și 6.

Promoție. Catihetul nostru din Bistrița, domnul *Illarion Filipescu*, abs. al Acad. com. din Viena, fost primcontabil, a fost promovat Sâmbătă în 4 Mai st. n. a. c. de doctor în științele juridice la universitatea din Cluj.

Comunicat. Primim din Cluj comunicatul: În urma interesului viu ce s'a arătat din cercul muncitorilor pentru săzămintele *Aquila*, delegația întemeietorilor a hotărât să propună în statute următoarea numire: *Aquila* bancă de asigurări poporale pentru țărani și muncitori. — Cu toată stima: *Dr. Frâncu*.

Sdrobit. Din *Corunca*, lângă Murăș-Oșorhei, primim următoarele: În 13/26 Aprilie, un copil al clopotarului nostru, anume *Ilie Almdan*, de 14 ani, fiind cu vîtele în nemijlocită apropiere a comunei, și afând deundeva o granată, a început să măsterească la ea. Granata deodată a explodat cu o bubuitură grozavă, a izbit bâiatul la pământ și pe loc la omorât, sdrobindu-l cu săvârșire. *P. M.*

In amintirea unei femei hărnică. *Vasile Chirca*, proprietar în Sibiu, și cei 8 copii ai săi, perzânțu-și pe iubita și vrednică lor soție respective mamă, *Elena Chirca* n. *Șerban*, dăruiește întru vesnică pomenire a decedatei suma de cor. 15. la «Fondul Victor Tordășanu» al *«Azilului orfelinat»*, pentru adăpostirea și îngrijirea bătrânilor noștri, scăpați cum și a orfanilor noștri. Pentru prinos, implorând odihnă lină răposatei și măngăiere celor indurerăți, aduce sincere mulțumite: *Victor Tordășanu*, președintul «Reuniunii române de înmormântare din Sibiu».

Tren accelerat între Brașov și Buda-pesta. Direcția căilor ferate ale statului cu începere din 15 Mai a. c. pune din nou în circulație trenul accelerat de persoane pentru linia Budapesta-Brașov.

Primire de elevi în școala ces. și reg. de cadeți. Ni se trimite anunțul: În anul prim al școalei ces. și reg. de cadeți (in-

fanterie), din Sibiu, se primesc cu începere anului școlar 1918/19 (mijlocul lui Septembrie) aproximativ 50 *tineri* fizicește apti, cari cu 1 Septembrie anul curent au înplinit etatea de 14 ani, dar n'au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânsii aplicarea pentru chemarea militară, și au terminat cu succes cel puțin suficient patru clase dela o școală medie sau patru clase civile. La rugări săntă a se alătura *nu numai atestatele de finea anului, ci și cele semestrale ale ultimilor trei ani* (clasa 2, 3 și 4).

Petitionile de primire pentru locuri de plătit săntă a se înainta la comanda școalei, imediat după primirea testimonialului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 8 Iulie st. n. Cererile incomplete, care se înaintează tocmai la terminul ultim, nu mai pot fi luate în considerație. Afară de aceasta trebuie alăturată la fiecare rugăre o «coală de informație», care se cere la vreme, încă înaintea asternerii rugării, dela comanda școalei. După ce e umplută coala de informație, trebuie vidimată de forul civil sau militar.

E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, săntă a se înainta necondiționat la ministerul r. ungăr de Honvezi pentru apărarea țării, până la terminul hotărât, publicat în foaia oficioasă «Rendelet Közlöny».

Condițiile de primire, care cuprind totodată și forma rugării, examenele de primire și coala de informație, se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 50 fil. la școala de cadeți în Nagyszeben.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrich	la 6:43 f. d. a.

<tbl_r cells="2" ix="1" maxcspan="1" maxrspan="

**„LUMINA“,
Institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.**

Prospect.

Adunarea generală a institutului nostru, ținută la 16 Aprilie 1918, a decis cu unanimitate urcarea capitalului social dela Cor. 600,000— la Cor. 1,000,000— eventual Cor. 1,200,000—, încrindând direcțiunea cu execuțarea acestei hotăriri. În baza acestei autorizări prin aceasta Vă invităm la subscrierea alor 2500 eventual 3000 bucăți acții, având acționarii vechi ai institutului dreptul de a subscrie atâtea acții din emisiunea nouă căte posede fiecare, pe lângă prețul de Cor. 200— plus 6 Cor. de fiecare acție, pentru acoperirea speselor de emisiune. Dreptul acesta de subscriere îl au acționarii vechi până la terminul de 30 Iunie 1918.

Intru cât până la acest termin nu se vor opta toate acțiile din partea acționarilor vechi în drept, direcțiunea vinde acțiile neoptate altor acționari ai institutului, eventual și la neacționari, dând preferință bărbaților de încredere, instituțiunilor culturale, economice-financiare cu prețul de Cor. 210— din care Cor. 200— se trec la capitalul social, iar 10— Cor. — după detragerea speselor de emisiune — se trec la fondul de rezervă.

La subscriere e a se plăti rata primă pentru fiecare acție din partea acționarilor vechi de Cor. 46—, iar pentru acțiile neoptate pe baza acțiilor vechi de Cor. 50— de acție.

Restul de Cor. 160— de acție se solvește în următoarele rate egale și anume:

a doua rată până la 1 Noemvrie 1918
a treia " " 1 Februarie 1919
a patra " " 1 Maiu 1919
a cincia " " 1 August 1919.

Se pot plăti însă și mai multe sau toate ratele deodata.

Pentru ratele solvite rebonifică institutul dela ziua solvirii 4%, iar pentru ratele restante nesolvite la terminu socotește 5% interese.

Acționarilor cari n'au solvit la timp vre-o rată li se adresează, în sensul §-ului 9 din statute, căte o provocare în scris cu termin de 30 zile și apoi în foia respective în foile societății ca să-și plătească restanța și dacă nici după 30 zile dela ultima provocare n'au satisfăcut datoriei sale — își pierde titlul de drept la acții, și sumele, ce le-a plătit în contul acțiilor, trec la fondul general de rezervă al societății. În locul titlilor nimiciți se emit acții cu aceiași numeri.

Cu începere din 1 Ianuarie 1920 acțiile noui vor intră în toate drepturile acțiilor vechi.

Acțiile din emisiunea nouă se vor dată cu 1-a Ianuarie 1920.

Subscrierile se pot face în persoană, sau prin plenipotențiați în localitatea institutului, ori la acele institute, sau persoane cari posed prospecte.

Sibiu, la 27 Aprilie 1917.

Direcțiunea institutului de credit și economii „LUMINA“.

Nicolau Ivan m. p., președinte.	Pantaleon Lucuța m. p., vice-președinte.	Dumitru Vulcu m. p., director.
Dumitru Comșa m. p.	Lazar Triteanu m. p.	Pavel Muntean m. p.
Iovian Mureșan m. p.	Dr. Ioan Fruma m. p.	Nicolae Borzea m. p.

**„CORDIANA“,
Institut de credit și economii, societate pe acții în Fofeldea.**

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Cordiana», societate pe acții, se invită conform §-ului 21 al statutelor societății la

adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Fofeldea (localul institutului), Luni, în 3 Iunie st. n. 1918, după amiază la 1 oră.

Ordinea de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere către adunarea generală.
2. Urcarea capitalului social dela 120,000 cor. la 300,000 cor.
3. Modificarea §§-lor 6, 23, 38 și 65 din statutele societății.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 22, 23 și 24 din statutele societății voiesc să participe în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați să-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 1 Iunie st. n. a. c. la 6 ore p. m. la cassa institutului în Fofeldea, sau la institutul de credit și economii «Albina» în Sibiu.

Fofeldea, la 29 Aprilie 1918.

Direcțiunea.

(99) 1-1

Recuise de scris

se pot procura
dela

Librăria arhidiecezană

„VIITORUL“,

institut de credit și econ. soc. pe acții
în Ocna-Sibiului (Vizakna).

takarék- és hitelintézet részvénnytársaság
Vizaknán.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «VIITORUL», societate pe acții în Ocna-Sibiului, se convoacă și sunt rugați a participa la

a X-a adunare generală ordinată,

care se va ține Joi, în 6 Iunie st. n. 1918, la 5 ore p. m., în localul institutului cu următoarea

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale, numirea notarului, alor 2 membri pentru verificarea procesului verbal și 2 membri pentru facerea scrutinului.
2. Raportul anual al direcțiunii și al comitetului de supraveghiere, aprobarea bilanțului și darea absolutului pe anul expirat.
3. Propunerea direcțiunii și deciderea asupra împărțirii profitului curat.
4. Alegerea alor 2 membri în direcție în locul celor ieșiti în ordinea vechimei.
5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1918.
6. Eventuale propunerile prezentate conform statutelor.

(97) 1-1

Direcțiunea.

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală, în drept de vot decisiv, sunt rugați să-și depune acțiile la cassa institutului, înainte de adunare cu 2 zile, sau la instituție: «Albina» (Sibiu) și «Andreiana» (Rășinari), — rugate spre acest scop, — înainte de adunare cu 5 zile. Plenipotențiați au a depune și documentele de plenipotență.

Bilant general la 31 Decembrie 1917.

Activa—Vagyon. Mérlegszámla 1917. évi december 31-én. Pasiva—Teher.

K f	K f
Cassa în numără — Pénztári készlet —	10,272 45
Escont — Váltókölcsönök —	174,662 91
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog kölcsönök —	162,178 —
Obligațiuni cu cavenji — Kötelezőny	
kölcsönök kezessék mellett —	22,688 —
Conturi curente: — Folyó számla kölcsönök:	
Banci — Bankok —	158,753 18
Particulari Magánfelek —	27,192 951 85,946 13
Efecte — Értékpapírok —	16,996 50
Efectele fondului de pensii și fond. cult.	
— A nyugdíj és közömüvelődési alapok	
értékpapírjai —	2,100 —
Mobilier — Butozat —	300 —
Interese transitoare restante la hipotec.	
1% — Hártralékos kamatai a jelzálog	
kölcsönknél 1% —	3,494 34
	578,638 33
	578,638 33

Profit și Perdere la 31 Decembrie 1917.

Cheltueli—Kiadás. Nyeréség- és Veszeség számla 1917. dec. 31-én. Venituri—Bevételek.

K f	K f
Interese după dep. spre fruct. — Takarékbetétek kamatai	18,210 87
Salare — Fizetések —	4,300 —
Spese — Költségek	
diverse — különfélé —	552 36
porto — postabér —	14 —
chiria localului — labér —	200 —
Contribuție — adó:	
10% după int. de dep. — 10%	
tak. bet. kamatai —	1,321 08
Dare directă — Egyenes adó —	2,209 71
Marce de prezență — Jelenléri dijak —	492 —
Profit — Nyeréség —	9,662 27
	37,462 29
	37,462 29

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. I. Stroia m. p.,
prezident — elnök

Isaia Popa m. p. Savu Avram m. p. Nic. Albu m. p. Nic. Vidrighin m. p. Moise Opris溜 m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile de sus și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Alulrott felügyelőbizottság tenti számlákat megvizsgáltuk s azokat az intézet könyveivel összhangzóknak találtuk.

Const. Popp m. p., prez.—elnök. Dr. Vasile Stan m. p. Jacob Manuil m. p. Savu Radu m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidicezane